

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **A. P.** zast. Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou, se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalované: **Policie ČR**, oblastní ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, poštovní schránka 78, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2004, č. j. 9 Ca 77/2004 – 17,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Policie ČR, oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie v Praze ze dne 8. 1. 2004, č. j. SCPP-8/PH-OPK4-SV-2004, bylo stěžovatelce podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bodu II. zákona č. 326/1999 Sb. uloženo správní vyhoštění s dobou platnosti na tři roky, tj. do 8. 1. 2007. Podle § 118 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. byla určena lhůta k vycestování z území České republiky do 21. 1. 2004. Z odůvodnění rozhodnutí se podává, že stěžovatelka se od 9. 5. 2003 na území České republiky zdržovala neoprávněně. Podle protokolu o vzdání se práva odvolání ze dne 8. 1. 2004 se stěžovatelka vzdala práva odvolání proti výše uvedenému rozhodnutí. Podáním ze dne 13. 1. 2004 však stěžovatelka odvolání podala a rozhodnutím žalované ze dne 11. 3. 2004, č.j. SCPP-340/C-246-2004, bylo odvolání podle § 60 zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení jako nepřípustné zamítnuto, neboť stěžovatelka se práva odvolání výslovně

vzdala. Přezkoumáním tohoto nepřipustného odvolání nebyly shledány důvody pro obnovu řízení, nebo změnu, nebo zrušení napadeného rozhodnutí. Uvedené rozhodnutí stěžovatelka fakticky převzala dne 20. 3. 2004.

Podáním ze dne 30. 3. 2004, které bylo podáno osobně u Městského soudu v Praze dne 31. 3. 2004, podala stěžovatelka žalobu proti rozhodnutí ze dne 11. 3. 2004. Namítala nezákonnost rozhodnutí, kterou spatřovala v porušení ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb. Navrhovala, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a současně žádala o ustanovení obhájce.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 30. 6. 2004, č. j. 9 Ca 77/2004 – 17, zamítl návrh žalobkyně o ustanovení zástupce, žalobu odmítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozhodnutí dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného, jehož zrušení se žalobkyně domáhá, je z přezkoumání soudem vyloučeno. Konstatoval, že zvláštním zákonem je v posuzované věci zákon č. 326/1999 Sb. Podle ustanovení § 171 písm. c) tohoto zákona jsou z přezkoumání soudem vyloučena rozhodnutí o správním vyhoštění, pokud se před zahájením řízení o tomto vyhoštění zdržoval cizinec na území ČR, nebo v tranzitním prostoru mezinárodního letiště neoprávněně. V daném případě bylo žalobkyni správní vyhoštění uloženo podle § 119 odst. 1 písm. c) bod II. téhož zákona právě z důvodu, že se v době od 9. 5. 2003 do 8. 1. 2004, tedy před zahájením správního řízení o vyhoštění (z obsahu správního spisu plyne, že toto řízení bylo zahájeno dne 8. 1. 2004) zdržovala na území České republiky neoprávněně. Žalobou napadené rozhodnutí, jímž bylo jako nepřipustné zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí o správním vyhoštění, je tedy z přezkoumání soudem podle zvláštního zákona vyloučeno. Soud dospěl k závěru, že žaloba je podle § 68 písm. e) s. ř. s. nepřipustná, neboť žalobkyně se jí domáhá přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle zvláštního zákona vyloučeno. Soud proto žalobu v souladu s ustanovením § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl.

Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka včas kasační stížnost. Nesouhlasila s názorem soudu o tom, že rozhodnutí správního orgánu nepodléhá přezkumné soudní činnosti a dovolávala se toho, že se na území České republiky zdržovala v souladu s platnými právními předpisy. V této souvislosti poukazovala na řízení o udělení azylu, které probíhalo v době uložení správního vyhoštění. Navrhovala, aby napadené usnesení bylo v plném rozsahu zrušeno z důvodu uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení vázán rozsahem a důvody uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.). Stěžovatelka v podané kasační stížnosti uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Vzhledem k tomu, že obsahově kasační stížnost brojí pouze proti odmítnutí žaloby, je zřejmé, že v úvahu přichází jenom důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu, nebo zastavení řízení. Stěžovatelka formálně napadla i výrok I. usnesení, tedy výrok o tom, že se zamítá žádost o ustanovení zástupce, avšak přes výzvu soudu obsaženou v usnesení ze dne 22. 11. 2004, č. j. 9 Ca 77/2004 – 35, kasační stížnost v tomto bodu neodůvodnila, takže není seznatelné, co vytýká tomuto výroku, přičemž za této situace

nelze výrok I. usnesení přezkoumat. Kasační stížnost ve vztahu k tomuto výroku neobsahuje náležitosti uvedené v ustanovení § 106 odst. 1 s. ř. s.

V posuzované věci Nejvyšší správní soud uvádí, že Městský soud v Praze vycházel při svém rozhodování z ustanovení § 171 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, podle něhož jsou z přezkoumání soudem vyloučena rozhodnutí o správním vyhoštění, pokud se před zahájením řízení o tomto vyhoštění zdržoval cizinec na území, nebo v tranzitním prostoru mezinárodního letiště neoprávněně. Dovedil tedy, že v posuzované věci je rozhodnutí o uložení správního vyhoštění podle zvláštního zákona z přezkoumání soudem vyloučeno.

Stěžovatelka se však, ovšem až v kasační stížnosti, dovolávala přezkoumání napadeného rozhodnutí v meritů věci, neboť tvrdila, že závěr o tom, že se na území zdržovala neoprávněně, je nesprávný.

Nutno konstatovat, že výše citovaná právní úprava může vyvolat určité výkladové problémy, neboť by mohla navozovat závěr, že je třeba nejprve přezkoumat, zda se skutečně cizinec zdržoval na území ČR oprávněně, či nikoliv, a teprve po vytvoření závěru o této skutečnosti, tedy po věcném přezkoumání rozhodnutí správního orgánu, zpětně dovodit, zda rozhodnutí je či není soudem přezkoumatelné. Takový postup, ale nelze připustit, navíc stěžovatelka v podané žalobě vůbec konkrétně nenamítala žádné skutečnosti, kterými by zpochybňovala závěr správního orgánu, že se na území ČR zdržovala neoprávněně. Žaloba je koncipována pouze v obecné rovině, bez bližší konkretizace žalobních bodů.

Případné námitce, že soud měl stěžovatelku vyzvat k doplnění žaloby ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. nelze přisvědčit, neboť žaloba byla podána opožděně.

Podle ustanovení § 172 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. žaloba proti správnímu rozhodnutí o vyhoštění musí být podána do 10-ti dnů od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni. Zmeškání lhůty nelze prominout.

I kdyby se vycházelo z tvrzení stěžovatelky, že rozhodnutí žalovaného převzala v sobotu dne 20. 3. 2004, pak lhůta k podání žaloby počala běžet dnem 21. 3. 2004 a skončila v úterý dne 30. 3. 2004. Z obsahu spisu však plyne, že žaloba, sice datovaná dnem 30. 3. 2004, byla u Městského soudu v Praze podána osobně až 31. 3. 2004, tedy opožděně. Z obsahu správního spisu však plyne, že zásilka obsahující rozhodnutí žalovaného byla uložena dne 16. 3. 2004, takže z hlediska ustanovení § 24 odst. 2 správního řádu by se považovala za doručenou již v pátek dne 19. 3. 2004. Lhůta k podání žaloby by pak skončila již dne 29. 3. 2004.

Nejvyšší správní soud v posuzované věci dále uvádí, že stěžovatelka žalobou výslovně napadla rozhodnutí správního orgánu II. stupně, jímž bylo zamítnuto její odvolání podle § 60 správního řádu jako nepřipustné. Podle dřívější judikatury pocházející z doby, kdy byla z přezkumu soudu vyloučena rozhodnutí procesní povahy, např. z rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1995, č. j. 6 A 170/93 – 26 plyne, že „rozhodnutí, jímž ministr zamítl pro nepřipustnost rozklad jako podaný osobou neoprávněnou (§ 60, § 61 odst. 3 správního

řádu) je rozhodnutím procesním, které je z přezkumu soudem vyloučeno podle § 248 odst. 2 písm. e) o. s. ř. Adresát takového rozhodnutí může však podat v takovém případě žalobu, avšak proti těmto rozhodnutím, proti kterému podal rozklad, a to ve lhůtě podle § 250b odst. 1 o. s. ř. počítané od doručení rozhodnutí o rozkladu“. Z odůvodnění tohoto rozsudku vyplývá, že zamítá-li správní orgán jako nedůvodné oprávněnou osobou včas podané odvolání (rozklad) a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrzuje (§ 59 odst. 2, § 61 odst. 3 správního řádu), jsou obě rozhodnutí – I. a II. stupně – rozhodnutími ve věci samé a tvoří jeden celek (popř. správní žalobou na soudě napadený). Při zamítnutí odvolání nebo rozkladu pro jeho podání osobou neoprávněnou je situace jiná; rozhodnutí o zamítnutí odvolání nebo rozkladu (§ 60 správního řádu) tu stojí samostatně, bez materiální spojitosti s rozhodnutím prvoinstančním (které je zpravidla navíc i pravomocné). Přes jistou podobnost výroku jde o rozhodnutí, jehož předmětem není hmotně právní pozice účastníkov, ale jen jeho práva procesní. Správní orgán se tu nezabývá věcnou správností či zákonností správního aktu vydaného v první stolici, ale vyjadřuje se k tomu, že ten, kdo odvolání podal, neměl procesní právo tak učinit, resp. tak učinil opožděně, po lhůtě zákonem k tomu vymezené. Tento rozdíl mezi oběma rozhodnutími je ostatně vyjádřen i ve výroku, neboť podle § 59 odst. 2 správního řádu odvolací, nebo rozkladový orgán rozhodnutí potvrzuje a současně odvolání (rozklad) zamítá, zatímco podle § 60 toliko „odvolání (rozklad) zamítá“. Žalobou napadené rozhodnutí ministra hospodářství, kterým byl zamítnut rozklad žalobců pro jeho nepřipustnost, jakožto podaný někým, koho nelze považovat za oprávněného účastníka řízení, je právě takovým rozhodnutím procesním, které je podle ustanovení § 248 odst. 2 písm. e) o. s. ř. z přezkumu vyloučeno a řízení o žalobě, která navrhovala jeho zrušení, proto muselo být zastaveno podle ustanovení § 250d odst. 3 o. s. ř. Soud by se otázkou účastenství žalobců ve stavebním řízení zabýval jen v tom případě, kdyby žalobci žalobou napadli rozhodnutí správního orgánu I. stupně, byť i lhůta k tomu stanovená (§ 250b odst. 1 o. s. ř.) běží teprve od doručení rozhodnutí, jímž byl rozklad (odvolání) jako nepřipustný zamítl. To však žalobci neučinili a žalobou, jakkoliv formálně právně správně zdůvodněnou, napadli pouze rozhodnutí o zamítnutí rozkladu jako nepřipustného a domáhají se zrušení jen jej. (Konec citace rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1995, č. j. 6 A 170/93 – 26).

Podle nyní platné právní úpravy nejsou rozhodnutí procesní povahy z přezkumu soudy vyloučena (§ 68 a § 70 s. ř. s.). Stěžovatelka by však musela v žalobě tvrdit, že byla zkrácena na svých právech ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. postupem žalovaného, který její odvolání zamítl jako nepřipustné, nesprávně, jinými slovy, že výrok rozhodnutí žalovaného o nepřipustnosti odvolání je nezákonný. Uvedené však stěžovatelka netvrdila a dovolávala se fakticky přezkoumání rozhodnutí o udělení vyhoštění, když námitky formulovala pouze v obecné rovině, o němž však žalovaným správním orgánem rozhodnuto nebylo. Nejvyšší správní soud však s ohledem na procesní situaci v posuzované věci se blíže touto otázkou nezabýval. Nejvyšší správní soud uzavírá, že námitkám obsaženým v kasační stížnosti, jimiž se stěžovatelka dovolávala meritorního přezkoumání rozhodnutí o vyhoštění uloženého podle § 119 odst. 1 písm. c) bod II. zákona o pobytu cizinců, nemohlo být vyhověno, neboť i kdyby pro nepřiliš jasnou formulaci ustanovení § 171 písm. c) tohoto zákona dospěl soud k závěru, že takové rozhodnutí ze soudního přezkumu vyloučeno není, musel by vycházet z toho, že žaloba byla podána opožděně. Za výše uvedené situace proto Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádnému vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatelka s podanou kasační stížností úspěch neměla.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. března 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu